

Kecskés Ferenc

Födémomlás betonozás közben Gyöngyösön

2006. november 11-én 10 óra 15 perckor a Gyöngyösi tűzoltóságra érkezett jelzés szerint a Karácsondi úton lévő ipari parkban épületomlás történt. A helyszínen lévő mentőtiszt visszajelzése alapján több személy van a romok alatt.

A teljes födém beszakadt

A jelzésre II-es riasztási fokozatban vonult Gyöngyös 1-es, 2-es és Hatvan 1-es. A **10 óra 21 perckor** kiérkező egységet a csarnok épület beton vázszerkezetének látványa fogadta. A csarnok főhajója észak-déli tájolású, nyugati oldalán egy 6 méter széles, 54 méter hosszú mellékhajóval. A mellékhajó földszintjét a kb. 4 méter magasságból leszakadt, frissen betonozott födém romos egyvelege borította.

A talajszinttől felfelé haladva a rom az alábbi módon rétegződött:

1. az aládúcoláshoz használt különböző méretű fém támaszok, fagerendák, zsaluelemek,
2. a kb. 1,5 méter széles és 6 méter hosszú vasbeton zsaluelemek sorban egymás mellett a mellékhajó hosszában,
3. betonacél elemek, hálók,
4. híg beton,
5. helyenként leszakadt betongerendák.

A kárhelyen lévő mentők - két, általuk elszállított - súlyos sérültről és a mellékhajó utolsó harmadában a romokon fekvő halotról adtak tájékoztatást. A betonozási munkálatokat végző személyek hét, romok alatt lévő embert feltételeztek.

A mentés megszervezése

A betemetett személyek kutatása érdekében:

- Gyöngyös 26-os irányításával mentési csoportot alakított,
- a mentési csoport munkáját a helyszínen lévő profilkanalas markológép átcsoportosításával segítette,
- intézkedett speciális keresőkutyás mentőszervezetek riasztására,
- létszámmellenőrzést kért a műszakvezetőtől.

Beavatkozás, túlélők keresése

10 óra 23 perckor a mentési csoport megkezdte munkáját az omlás déli részén, ahol a szemtanuk utoljára látták az eltűnteket. A mentéshez lapátokat, drótkötelet és a helyszínen lévő széles profilkanalú markológépet használták. A beavatkozás a teknőszerűen deformálódott vasbeton zsaluelemen lévő beton nagy részének eltávolításából és a némileg megtisztított betonelemek megemelését követő átvizsgálásából állt. A felhalmozódott híg betont, a betonacél térhálót, az átvizsgált zsaluelemet és az alattuk lévő zsalus támrendszert az átvizsgálást követően a markológépnek ki kellett húzni a folyosó rendszerű mellékhajóból. A mentést nehezítette, hogy a megroppant és híg betonnal terhelt vasbeton zsaluelem az emelés hatására mállani kezdett, ezért emelni csak egyik oldaláról lehetett. Az említett probléma miatt a födémeket a markológéppel kellett kivonszolni.

10 óra 34 perckor Gyöngyös 21-es kiérkezett. A műszakvezető jelezte, hogy a nyilvántartások alapján megtartott létszámellenőrzésről 3 személy hiányzott, ők a romok alatt vannak.

10 óra 36 perckor Hatvan 1-es kiérkezett.

10 óra 42 perckor Gyöngyös 21-es átvette a műszaki mentés irányítását. Az eltűnt személyek keresését a Hatvan 24-es által irányított második mentési csoport a mellékhajó nyugati falának közepétől megkezdte, munkájukat a daru segítette.

10 óra 49 perckor a mentésvezető a riasztási fokozatot III-ra emelte, mert szükségesnek tartotta a harmadik mentési csoport felállítását a mellékhajó északi végében. Arra számított, hogy az eltűnt személyek felkutatása hosszú időt vesz igénybe, ezért szükséges lesz a váltás is. A kárhelyre vonult Hatvan 2-es.

A kárhely rádióforgalma a 2-es rádióforgalmi csatornán zajlott. A híradó ügyelet a kárhellyel a kapcsolatot Gyöngyös 1-es gépjárműfecskendőn keresztül tartotta.

A második mentési csoport a daruval nem tudott hatékonyan beavatkozni, mert az emelés hatására szétmállott a földemelem, ezért további markológép kirendelése történt.

10 óra 54 perckor az első mentési csoport egy vasbeton zsaluelem alatt megtalálta és kiemelte az első holttestet.

11 óra 13 perckor a kárhelyre érkezett Hatvan 2-es és egy Weimár forgórakodó gép, amely a második mentési csoport munkáját segítette.

11 óra 21 perckor Mátra 11 a helyszínre érkezett, felderítés után hasznos tanácsokkal segítette a műszaki mentést.

11 óra 32 perckor az első mentési csoport megtalálta a második áldozatot.

11 óra 43 perckor a mentésvezető mérlegelte a mentés állását és a riasztási fokozatot visszaminősítette II-re, így Hatvan 2-es visszavonult állomáshelyére.

11 óra 53 perckor az első mentési csoport megtalálta és kiemelte a harmadik holttestet. Az első mentési csoport a mellékhajó 1/3 részéig jutott a romeltakarítással. A négy halott személyt az elszállításukig, a kárhelytől kb. 20 méter távolságban, a csarnok főhajójának közepén helyezték el.

11 óra 58 perckor a miskolci, szolnoki, egri speciális mentők a további túlélők felkutatása érdekében megkezdtek a romok átvizsgálását.

12 óra 15 perckor Mátra 10-es és Gyöngyös 20-as a helyszínen. Felderítés után a további erőgépek riasztását és a beavatkozók élelmezését koordinálták.

A mentőkutyák a második kutatási iránynál halott jelenlétét jelezték a romok alatt, de a későbbiekben kiderült, hogy a kárhelytől 20 méterre lévő holttesteket érezték.

További kutatás, romeltakarítás

A kutatási és mentési munkálatok a holttestek megtalálását követően is folytatódtak, mert nem lehetett egyértelműen kizárni, hogy nincs több személy a romok alatt, valamint a Rendőrségi vizsgálat is ezt kívánta.

A munkálatok hatékonyságának növelése érdekében újabb földmunkagépeket kellett igényelni, mert a profilkanalas markológép nyolc gumikerekéből négyet kilyukasztottak az omladék fémtartalmú anyagai. A romokat borító kb. 60 m³ beton lassan kötni kezdett, nehezítve a törmelék mozgását. A hatékony gépi munkavégzés érdekében a tűzoltóság javaslatára, a rendőrség kettő darab nagy teljesítményű univerzális földmunkagépet (elől homlokrakodó, hátul markoló) rendelt a kárhelyre. A kiérkező munkagépek a romok északi és déli oldalán tevékenykedő mentési csoportok munkáját segítették. A munkálatok folyamán a mentőkutyás

egységek folyamatosan személyeket kerestek a romok alatt.

18 óra 09 perckor a műszaki mentés befejeződött, további személyt nem találtunk, az egységek vonultak állomáshelyükre.

A háttér biztosítása

Az Országos Mentőszolgálat a műszaki mentés végéig egy mentőgépjárművel elsősegélynyújtási helyet biztosított. A munkálatokat végzők részére a váltás, védőital, étellemezés a tűzoltóság által biztosítva volt. Az omlásveszély megszüntetésénél, valamint a romeltakarítás folyamán statikus szakember segítette a beavatkozást.

A mentésben résztvevő erők-eszközök

<i>Eszköz</i>	<i>Darab</i>	<i>Létszám/fő</i>	<i>Mentőkutya</i>
Gépjárműfecskenő	3	17	
Mentő gépjármű	3	7	
Speciális mentőgépjármű	3	8	4
Földmunkagép	4	4	
Daru	1	1	

Tapasztalatok:

1. A szokatlan körülmények ellenére a beavatkozó szervezetek közötti együttműködés gördülékeny volt. Az eset tragédiája, hogy a kitűnő csapatmunka ellenére a tonnányi súlyok alatt sajnos nem találtunk túlélőket.
2. Az épületomlás hatékony felszámolásához olyan nagy teljesítményű földmunkagép szükséges, amely elől homlokrakodóval, hátul markoló kanállal felszerelt.
3. A nagyobb épületelemek (pl. gerendák) mozgatásához nélkülözhetetlen a minimum 20 tonna teherbírású, hosszú gémkinyúlású daru.
4. A betemetett személyek keresését segíti a mentőkutyás keresőszolgálat, melyből több szervezet együttes jelenléte szükséges.
5. Az elsősegélyhelyet és a halottak elhelyezését, a kárhelyszíntől távol, a szélirány figyelembevételével kell meghatározni, azért, hogy a mentőkutyák szaglását ne zavarják.
6. A beavatkozás közel 8 órát vett igénybe, ezért az elsődleges működési körzet védelme érdekében a parancsnok a tartalék szert 4 szabadnapos tűzoltóval készenlétbe állította.
7. A mai építőiparban sajnos előfordul a munkavállalás szabályait megszegő alkalmazás (fekete munka), ezért a munkavállalók létszámát rögzítő nyilvántartásokban lehetnek pontatlanságok. A feltételezett pontatlanságok miatt, – az eltűntek felkutatását követően – valamint a rendőrségi vizsgálat eredményessége érdekében döntöttünk a romok teljes átmozgatása mellett.
8. A hasonló esetek hatékony felszámolásához szükséges olyan eszköz, (földmunkagép) amellyel a tűzoltóság nem rendelkezik. Az ilyen eszközök jelenleg az RST alapján riaszthatók. Az eszközök igénybevétele költséggel jár, melynek finanszírozásához egy

központi pénzügyi keretre lenne szükség.

Kecskés Ferenc tú. fhdgy. HÖT Gyöngyös